

holm, og jeg mener, at man bør fremme Lovgivningen saaledes, at der ikke paa dette enkelte Punkt er en forfjellig Lovgivning fra det øvrige Land.

Frijs: Jeg kan aldeles ikke give det ærede Medlem Ret i, at det skulde være det Afgjørende, hvad Bornholmerne kunne ønske. Jeg har ikke nogen Mening om, hvor vidt Loven vil være praktisk og heldig for Bornholm, men komme vi til det Resultat, at den er det, saa vil det, om Bornholmerne ønske den eller ikke, være af meget ringe Betydning for mig.

M. P. Jensen: Jeg vil blot tillade mig en ganske kort Bemærkning i Anledning af de Ytringer, der kom fra det Iste Medlem for 8de Kredts (Breinholt). Jeg tror, at naar det ærede Medlem nærer en saa stærk Ubille overfor dette Lovforslag, som sigter til en Ophævelse af den bestaaende Arvegang paa Bornholm, saa ligger det vistnok nærmest deri, at det ærede Medlem ikke er rigtig kjendt med de Forhold, der herske derovre. Naar nemlig det ærede Medlem mente, at Forordningen af 14de Oktober 1773 frembød en vis Garanti for, at Gaardene kunne bevares i de samme Familier, saa er dette aldeles feilagtigt. Jeg skal, for at nævne et enkelt Exempel, saaledes blot fremhæve, at i det Sogn, hvori jeg bor, er der kun i Løbet af 30 Aar faldet 10 Gaarde i Arv efter Forordningen, og deraf ere de 9 blevne solgte til Fordel for Arvingen til Fremmede. Det, som er tilfaldet, er altsaa ikke opnaaet. Gaardene ere ganske sikkert faldne i Arv til den Arveberettigede, men vedkommende umyndige Arvings Børge har søgt og faaet — hvad man særdeles godt kan faae — Tilladelse til at sælge Gaarden, og hvad Forordningen tilsigter, nemlig at bevare Gaarden i samme Familie, er ikke opnaaet. Der er kun opnaaet, at den ene Arving i de fleste, ja næsten alle Tilfælde har faaet lige saa meget, maaske mere end alle de andre Sødskende tilsammen. — Hvad Udtydningen angaar, kan jeg ogsaa herom oplyse, hvad der vel i Forveien er bekjendt, at der ikke er det Mindste i Veien for, at Bornholmerne kunne faa Lov til at udstykke deres Gaarde i samme Omfang som i det øvrige Land, saa heri er heller ikke nogen Grund for Bevarelsen af den gamle Forordning. Jeg antager dog ei heller, at de i Dag fra flere Medlemmer faldne tvivlende Udtalelser om Lovforslagets Henigtsmæssighed ville faae nogen Indflydelse paa Forslagets endelige Vedtagelse, hvad jeg som Repræsen-

tant for Bornholm i saa Fald meget vilde beklage.

Breinholt: Jeg forvarede mig udtrykkelig imod den Misforstaaelse, at jeg talte, som om jeg forstod og kjendte de bornholmske Forhold. Jeg talte kun fra et almindeligt Standpunkt, for at man skulde overveie og undersøge dette Forhold, naagtet jeg paa ingen Maade tvivler om, at de faktiske Oplysninger, som det ærede Medlem, der nu talte, har givet os, ere fuldstændig korrekte. Jeg nærer ikke den mindste Tvivl derom; dertil har jeg for stor Agtelse for det ærede Medlem; men det forhindrer jo ikke, at man i et Spørgsmaal, der har almindelig Interesse, ønsker Sagen nærmere undersøgt og overveiet.

Justitsministeren (Nelleman): Jeg skal blot bemærke, at for mig er det heller ikke det Afgjørende eller den eneste Grund, om man paa Bornholm ønsker denne Forandring. Jeg kan gjerne erkjende, at man naturligtvis ikke med Hensyn til Forandringer i saadanne Love som Arvelove udelukkende skulde holde sig til, hvad der til et givet Øieblik i den nuværende Generation var i Mode, om jeg saa maa udtrykke mig. Derimod stiller det sig noget anderledes, naar det er et gammelt og længe næret Ønske. Det er ikke Noget, som er kommet op hverken i Dag eller i Gaar, men Utilfredsheden med Forordningen er af gammel Dato paa Bornholm, og den kan derfor ikke saaledes sammenlignes med en pludselig opstaaende Ide, som kan gribe den nuværende Generation og af en eller anden Aarsag bevirke, at den kan ønske Forandring. Men den anden og for mig egentlig lige saa vigtige Grund til at komme med dette Lovforslag er det i og for sig Ønskelige i, at der gjælder den samme Ret i hele Landet. Det er den samme Betragtning, der medførte, at man, saa snart Fredsslutningen havde bragt det paa det Nene, at visse Dele af Slesvig skulde blive ved Danmark, søgte strax at faae indført dansk Ret der, saa at der gjaldt den samme Lovgivning som i det øvrige Land. Det maa betragtes som et meget naturligt Ønske, en Fordel fra Statens Standpunkt, om man efterhaanden besejrer den Slags provindsielle Eiendommeligheder, saa at den samme Lovgivning kommer til at gjælde i det hele Land. Derfor skjønner jeg ikke rettere, end at de Villkaar og den Sandhædighed for at bevare sig, som Bondesstanden har i det øvrige Land, maa den ogsaa kunne lade sig nøie med paa Bornholm. Forøvrigt kan jeg kun henholde mig til, hvad den